

Maatschappelijk (on)verantwoord ondernemen

Recente blogs

Door dr.mr. Oden PAT, Petra

Geschreven door **dr.mr. Oden PAT, Petra** op 28 januari 2016

Op krukken strompel ik naar het ziekenhuis voor controle, want ik heb mijn voet gebroken. Gelukkig hoef ik niet lang te hinken, maar kan ik meerijden met een busje. Achter het stuur: een chauffeur die duidelijk de leeftijd van 65 jaar is gepasseerd. In het ziekenhuis word ik welkom geheten door ook weer oudere dames die me vriendelijk de weg wijzen. Op de terugweg in het busje bedenk ik me dat het fijn is voor deze mensen dat ze zich niet hoeven te vervelen, maar zinvol werk kunnen doen. Ze doen dit terwijl ze een AOW-uitkering krijgen en misschien nog een pensioen erbovenop. Ze doen werk. Maar ik bedenk me ook dat op hetzelfde moment 163.000 jongeren in Nederland geen werk hebben (CBS oktober 2015).

Dat het ziekenhuis gebruik maakt van AOW'ers zal te maken hebben met kostenbesparing. Maar een paar jongeren een baan aanbieden in het ziekenhuis, hoe duur is dat? Heeft een groot ziekenhuis geen financiële ruimte om laagopgeleide jongeren structureel aan werk te helpen? Kunnen er in het ziekenhuis geen keuzes gemaakt worden waarbij de loonkosten van een aantal jongeren worden meegenomen? Stel nou dat de directeur van het ziekenhuis opnieuw voor de keuze zou worden gesteld welke verdeling hij zou moeten maken en dat we hem daarbij zouden plaatsen in wat de filosoof John Rawls in zijn boek A theory of justice (Oxford 1972) 'the original position' noemde. Een beginsituatie waarin hij samen met anderen de beginselen moet kiezen voor de samenleving waarvan hij straks deel gaat uitmaken. Deze personen bevinden zich achter een sluier van onwetendheid, 'the veil of ignorance' en weten niet welke positie zij gaan innemen in een samenleving. Ze weten wel welke posities er zijn, maar ze weten niet of ze straks rijk zijn of arm, werkloos of werkzaam. Volgens Rawls maken mensen in deze situatie een keuze vanuit hun eigen belang, maar bij de verdeling zullen ze ook voor anderen opkomen, juist omdat ze voor zichzelf opkomen. Omdat ze niet weten in welke positie ze terecht komen kiezen ze het zekere voor het onzekere. Rationele mensen zullen volgens Rawls niet voor de alles-of-niets-situatie kiezen, omdat de kans even groot is dat ze zelf in de niets-situatie terecht komen. Rawls schrijft dat een rationeel persoon niet gokt, maar zal kiezen voor een verdeling die gunstig uitpakt. Bovendien zullen mensen kiezen voor een verdeling waarbij het 'maximin-principe' het uitgangspunt is: ze willen ook voor de meest ongunstige situatie het maximale eruit halen. De verdeling moet zodanig zijn dat de minder bevoordeelden niet in het nadeel zijn, maar in staat worden gesteld hun achterstand in te halen. Zou de directeur van het ziekenhuis er achter de 'veil of ignorance' ook voor kiezen om de jongere thuis te laten zitten als hij de kans heeft zelf in die situatie te komen? Zou hij, als hij zich verplaatst in die werkloze jongere, tot een andere verdeling komen? Zou hij dan ook vinden dat het redelijk is als jongeren chauffeur en gastvrouw mogen zijn in plaats van ouderen die volop mogelijkheden hebben gehad om te werken en zich te ontplooiën? De directeur maakt natuurlijk niet in zijn eentje deze keuze, maar het lijkt mij het waard als alle betrokkenen zich eens verplaatsen in de positie van jongeren en dan een nieuwe kosten-batenafweging maken.

In het ziekenhuis blijven dag in dag uit mensen komen die slecht ter been zijn. Het busje blijft nodig. Het rijden in het busje is daarmee een structurele taak. Waarom kan dat geen normaal betaalde baan opleveren? De Rijksoverheid schrijft in de Circulaire toepassing Wet werk en zekerheid bij de Rijksoverheid van 23 oktober 2015 dat, in de geest van de Wet werk en zekerheid (Wwz), structureel werk gedaan moet worden op

30 jun Aan de slag met social return? Tips
Inschrijvers en opdrachtgevers worstelen nog weleens met social return...

30 jun Van arbeidsmatige dagbesteding naar beschut werk
Een inclusieve arbeidsmarkt is nog belangrijker geworden sinds de...

19 okt Participeren in een bedrijveninvestingszone
Participeren in een bedrijveninvestingszone Arbeid geeft betekenis aan...

8 okt Snijvlak beschut werk & arbeidsmatige dagbesteding
Sinds 14 juli 2016 is het VN-Verdrag Handicap van kracht in Nederland....

naar bloglijst

[Services](#) [Onderwijs](#) [Onderzoek](#) [Organisatie](#) [Contact](#)

Als voorbeelden, waar de inzet van flexibele contractvormen mogelijk zijn, worden genoemd:

* Werkzaamheden waarbij bij aanvang er een concrete einddatum vaststaat of deze einddatum is verbonden aan oplevering van een specifiek project;

- als opstap richting een door de medewerker te vervullen functie; vervanging van een afwezige medewerker wegens ziekte, zwangerschap, ouderschapsverlof, etc.;
- oplossen van -tijdelijke- tekorten in personele capaciteit, zowel in kwantitatieve als in de inzet van tijdelijk personeel is volgens de circulaire ook gerechtvaardigd bij verwachte afbouw, vermindering of wijziging van werkzaamheden, zoals bijvoorbeeld bij krimp vanwege een aangekondigde reorganisatie of overgang naar een nieuwe werkwijze.
- kwalitatieve zin zoals de inzet van specialistische deskundigheid, in geval van piekbelasting, etc.

Kennelijk is het nodig leidinggevend binnen de Rijksdienst erop te wijzen dat structureel werk niet gedaan moet worden op tijdelijke contracten. De circulaire baseert zich op een van de doelstellingen van de Wwz, namelijk het terugdringen van het oneigenlijk gebruik van flexibele contractvormen en arbeidsrelaties. Niet genoemd zijn de kosten die gepaard gaan met het steeds weer opnieuw werven en selecteren van mensen voor een tijdelijke baan, en de administratie die gepaard gaat met het bijhouden van de looptermijnen van de flexibele contracten. Kosten die ook gemaakt moeten worden bij vrijwilligerswerk. Een voormalig directeur uit de zorg vertelde me dat meer dan de helft van zijn personeel uit vrijwilligers bestond en dat hij veel tijd kwijt was met de organisatie en de administratie daarvan.

Het valt niet goed te begrijpen dat organisaties wel de kosten van vrijwilligerswerk en flexibele arbeid willen dragen, maar niet hun verantwoordelijkheid nemen om structurele betaalde banen te creëren voor laagopgeleide jonge mensen. Als we dit vanuit een extern gezichtspunt bezien, is hier dan niet sprake van maatschappelijk onverantwoord ondernemen? Kunnen we alleen oog hebben voor de winst van de eigen onderneming? Moeten we bij de inrichting van organisaties die jongeren die thuis op de bank zitten niet meenemen? Want hoeveel geld zijn we als gemeenschap niet kwijt aan de uitkeringen van deze jongeren? En dan mogen we nog blij zijn dat ze op de bank blijven zitten en niet uit verveling allerlei rottigheid gaan uithalen, met alle kosten van dien. Uit onderzoek van Traag en Marie (CBS 2011) blijkt dat er een duidelijke samenhang is tussen het niet hebben van een startkwalificatie, werkloos zijn en het in aanraking komen met de politie.

Goed nieuws: veel werkgevers willen juist jongeren in hun organisatie. Uit een brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Tweede Kamer van 29 november 2015 blijkt dat werkgevers vinden dat jongeren een organisatie energiever en innovatiever maken (Tweede Kamer, vergaderjaar 2015-2016, 29 544, nr. 674). Zij brengen actuele kennis, enthousiasme en veel drive naar de werkvloer. Met een goede leeftijdsdiversiteit zijn organisaties ook beter in staat om flexibel in te spelen op veranderingen.

Het ziekenhuis zou samen met andere bedrijven een arbeidspool met jongeren kunnen

Dat waren mijn gedachten op die mistige dag in het ziekenhuisbusje. Die vriendelijke oude man achter het stuur had lol in zijn werk. Ik zag dat hij genoot dat hij onder de mensen was. Ik dacht aan die jongen die thuis op de bank op zoek is naar een baan. Is hij niet een keer aan de beurt om zo'n busje te besturen? Is het niet onverantwoord dat het ziekenhuis de maatschappelijke kosten van die jongen op de bank niet in de afwegingen meeneemt? Natuurlijk, de overheid heeft grondwettelijk de verplichting inspanningen te leveren om deze jongeren aan werk te helpen. Maar die banen zijn niet alleen te vinden bij de overheid. Laten we creatief zijn en ervoor zorgen dat structureel werk niet in het vrijwilligerscircuit blijft hangen, maar beschikbaar komt ook voor laagopgeleide jongeren.

delen:

 Laatst gewijzigd op 18 mei 2017

STUDEREN

Studiekeuze
Opleidingen
Masters
Minoren

PROFESSIONALS

Informatie voor bedrijven
HanzePro opleidingen

ONDERZOEK

Praktijkgericht onderzoek
Lectoraten

SPEERPUNTEN

Energie
Healthy Ageing
Ondernemerschap

HANZEHOGESCHOOL GRONINGEN

Bestuur en governance
Schools
Kenniscentra
Locaties en openingstijden
Werken bij de Hanzehogeschool
Vacatures
Alumni